

Dokler bi se tak sanatorij pri nas ustanovil, bi bilo treba poskrbeti, da se otroci alkoholikov odtegnemo kvarnemu vplivu svojih staršev. Pomisliti je treba, da je približno 25% zločincev sinov alkoholikov.

Oče psihoanalize Sigmund Freud pravi, da je za poznejši značaj človeka odločilno to, kar kdo doživlja kot otrok v prvih petih do šestih letih posebnosti v družbi očeta, matere, bratov in sester. Istega mnenja je tudi znanj psihijater in pedagog Alfred Adler in mnogi drugi vzgojitelji. Otroke bi bilo treba tedaj še pravočasno rešiti v dobra vzgajališča.

Defektna deca

Kjer je razvit alkoholizem, je tudi mnogo defektnih dece.

Za defektno dečo so v dravski banovini naslednji zavodi:

1. Gluhonemna v Ljubljani, kjer je 105 učencev.
2. pomožna šola za defektno dečo v Ljubljani, kjer je 96 učencev.
3. pomožna šola za defektno dečo v Mariboru s 105 učenci.
4. zavod za slepo dečo v Kočevju s 40 učenci in
5. deško vzgajališče v Ponovičah pri Litiji s 56 učenci.

Poleg tega so se ustanovili v nekaterih šolah pomožni razredi za defektno dečo. Take razrede imajo šole: v Celju, deška in dekliška, v Mostah, v Trbovljah, deška in dekliška, v Sošanju, v Slovenjgradcu, v Devici Mariji v Polju in na Viču.

Iz statističnega izkaza je razvidno, da je bilo ob koncu šolskega leta 1933/34 od šolo-obveznih otrok:

negluhonemnih	159
z govornimi hibernami	47
slepih	49
zelo kratkovidnih	23
božjastnih	26
telesno nerazvitih	399
pohabljenih	96
psihopatov	114
debilnih	226
idiotov	87
inbecilnih	90

Vsi ti niso mogli obiskovati osnovne šole. Zavodov za defektno dečo imamo premalo, da bi lahko sprejeli vse te učence.

Poleg tega je še telesno nerazvitih in pohabljenih otrok, ki obiskujejo osnovno šolo, a ne morejo v šoli napredovati, 206. Duševno defektnih in slabo nadarjenih, ki ne morejo slediti pouku, 2654, moralno pokvarjenih 219, govorno defektnih 161, vidno defektnih 54.

Vsi ti učenci sicer obiskujejo šole, so pa razredno samo v balast. Sami nimajo od pouka nič, ovirajo pa še drugim napredek.

Če želimo, da bo imela šola uspeh, moramo nujno izločiti take učence in jim omogočiti vzgojo v posebnih zavodih in v pomožnih razredih.

Kasneje bo treba misliti na internatsko uredenje šole za defektno dečo v Kranju, Trzinu, Krškem, v Šmarjah pri Jelšah in Škofji Loki. Te šole naj bi bile za ves srez.

Za zdaj pa je nujna ustanovitev pomožnih razredov za defektno dečo v Št. Jerneju (Krško), v Radečah (Krško), v Laškem, v Zg. Šiški, v Sv. Benediktu v Slov. gor., v Novem mestu, v Velenju pri Slovenjgradcu in na Jesenicah.

Naša mladina je zborovala...

V zadnji številki smo opozorili na veliko slavje naše v Podmladku Jadranske straže organizirane mladine ljubljanskih in vseh večjih okoliških šol, ki se je vršilo v nedeljo, 12. t. m. v Ljubljani na Kongresnem trgu. 41 PJS je slovesno razvilo svoje prapore, ki jih je prej blagoslovil stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka. Prapore je osebnost izročal podmladkom predsednik Oblastnega odbora JS g. pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer. Trem PJS je kumoval Izvršni odbor JS v Splitu, ki je na slavnost poslal dva svoja delegata. Vsi imenovani in načelnik Sekcije PJS za Dravsko banovino, prosvetni šef g. Josip Breznik so s posebnimi besedami nagovorili tisočglavo množico mladine. Botre so privezale na prapore spominake trakove in svoje PJS še primerno obdarovale. Poleg 41 zastavonoš s svojim petčlanskim spremstvom so se udeležile proslave vse ljubljanske in okoliške šole vseh kategorij v spremstvu svojih razrednikov. Za vzoren razpored na trgu in ob povorki je skrbel učitelj večšin g. Trošt s številnimi pomočniki. Slavnost so počastili tudi skavti s tremi prapori in večjo delegacijo. Člani Obl. skupščine JS, ki je ta dan zasedala, številni gostje vseh uradov, društev in ustanov, oficirski zbor in množica občintva so obkolili nad 10.000 glavo množico ljubljanskega dijaštva, ki je napolnilo ves prostrani trg. Ob zvokih godbe »Sloge« je mladina zapela državno himno in svojo »Mi jadranski smo stražarji«. Po razvitu se je uvrstila povorka skozi Šelenburgovo ulico in Aleksandrovo na Bleiweisovo cesto, kjer je vsa mladina defilirala pred svojimi novimi prapori. Mimohod šol je trajal 50 minut. Vso slavnost je prenašala ljubljanska radijska postaja, za katero je poročal glavni

tajnik PJS učitelj Viktor Pirnat, ki je obenem vodil tudi vso proslavo. Na predvečer so podmladki priredili v Unionu veliko akademijo, na kateri je sodelovalo blizu 900 oseb. Dvorana je bila nabito polna. Čisti dohodek je šel v »Mladinski sklad«.

Opozarjamo vse učiteljstvo na to svečanost, o kateri so dovolj poročali dnevniki, ter pripravimo vsem PJS, da v krajih, kjer je več šol, prirede tudi tako skupno slovesnost razviti zastav. Pripravljajte se vneto na jenski kongres JS, ko pridejo vsi PJS iz banovine s prapori v Ljubljano, in preskrbite si pravočasno zastave.

Najlepše novosti za poletne obleke

v pralnih tkaninah, kakor v svili, krepu, platnu ali cefirju, modernih barv in krasnih vzorcev finega okusa dobite pri obče znani solidni tvrdki

A. ŽLENDER

LJUBLJANA — MESTNI TRG 22

Ogromna izbira!

Učiteljstvu popust! — Vzorci na zahtevo!

Janez Levec osemdesetletnik

Pred nekaj dnevi je praznoval svoj 80 letni jubilej tov. Janez Levec, šolski ravnatelj v pokoju. Njegova markantna osebnost, je ostala še v dobrem spominu večine učiteljskega, saj je služboval polnih 48 let na raznih šolah.

Rojen je bil 10. maja 1855 v Radomljah pri Kamniku. Trdno podlago za študij na učiteljsko si je pridobil z dovršitvijo 5 razredov gimnazije ter se nato vpisal na ljubljansko učiteljsko, ki je bilo takrat še povsem nemško. Dovoršil ga je l. 1876. in je še istega leta nastopil učiteljsko službo v Borovnici. Trnjeva pot vsakega takratnega pripadnika učiteljskega poklica ga je zanesla daleč stran od domovine. Služboval je na Zgornjem Stajerskem in Murau, nato v Zgornji Radgoni in pri Kapeli. Od tam je odšel službovat v Radeče, kjer je ostal do l. 1901., ko je dobil službeno mesto v Ljubljani. Tu je bil do l. 1911. učitelj, kajti tega leta je bil imenovan za upravitelja IV. deške osnovne šole na Prulah. Po vojni mu je bil podeljen tudi naslov šolskega ravnatelja. Kot upravitelju os-

novne šole na Prulah mu je bila podrejena tudi pomožna šola. Oba zavoda je upravljal do svoje upokojitve l. 1924.

Jubilant je bil znan marljiv šolski delavec in prijatelj prirode. Zastopal je učiteljsko krškega sreza v okrajnem šolskem svetu, a tudi v Ljubljani je bil izvoljen za zastopnika učiteljskega v mestnem šolskem svetu. V učiteljskih krogih je znana knjiga »Le-popisne vaje, v kateri je Levec, kot mojster leposlovja, dal v takratni dobi naravnost dragocena navodila za pouk tega predmeta. Kot ljubitelj prirode se je vedno zanimal za rastlinstvo in ni je bilo ob potih rastline, ki je on ne bi poznal in prav zaradi tega je zaslovel v krogih prirodopiscev. — Žal da je danes telesno nekoliko oslabil in nič več ga ne vodi pot v prosto naravo.

V učiteljskih vrstah so redki jubileji tako visoke starosti, a tov. Janez Levec kaj krepko prenaša svojo visoko starost. Ob tej priliki mu kličemo: Še na mnoga leta!

Sistem javnega izobraževanja na Češkoslovaškem

(Iz češčine prevedel V. K.)

(Nadaljevanje.)

c) za vzdrževanje javnih občinskih knjižnic, ki so ustanovljene po zakonu o javnih občinskih knjižnicah z dne 22. julija 1919.; k zadevnim prošnjam je priložiti potrdilo, da je v občini javna občinska knjižnica, sicer ministristvo prosvete ne ugoditi prošnji;

d) za nabavo učnih pripomočkov (skioptikonov, skioptičnih slik, raznih prirodnih knjig in drugih ljudsko-izobraževalnih pripomočkov);

e) za pripranje kinematografskih izobraževalnih predstav, ako že društva sama s primerno vzpostopno ne krijejo s temi predstavami združene izdatke;

f) za diletantске in lutkovne predstave, ljudske koncerte, ljudske izobraževalne večer-

Splošne vesti

UCITELJSKI PEVSKI ZBOR NA POTI V BOLGARIJO.

V torek 14. t. m. ob 20. uri je odpotoval učiteljski pevski zbor v Bolgarijo. Z zborom je odpotoval tudi predsednik JUU tov. Ivan Dimnik. Turnejo po južni Bolgarija sta pripravila g. Emil Adamič in tov. Drago Supančič, ki sta oba odpotovala z zborom. Povodnja tov. Milan Pertot potuje tokrat z učiteljskim pevskim zborom prvič v inozemstvo. Želimo, da bi zbor pod njegovo taktirko žel najlepše uspehe.

POČITNIŠKI TEČAJ PEDAGOSKE CENTRALE V MARIBORU

Za počitniški tečaj P. C. v Mariboru, ki bo prihodnje počitnice od 11. do 25. avg. v Mariboru, se je priglasilo že precej udeležencev. Kdor še želi hrano in stanovanje za dnevno ceno 20 Din v Učit. domu z vsem komfortom (kopalnica in dr.), naj se prijavi čimprej pri tajnici J. Mlačnikovi, Maribor, Vrtna ulica 23. Na prijave, došle po 25. jun. se ne bo mogoče ozirati. Vpisnina znaša 40 Din in se lahko vpošljejo takoj s prijavo, ali pa se plača ob začetku tečaja. Udeleženci, ki bi vpisnine ne zmogli (brezposelni abiturijenti i. dr.) se ev. oprostite tega zneska.

Namen tečaja je poglobitev vzgoje in pouka v sodobni narodni šoli s posebnim oziranjem na predmete nacionalne skupine ter gojitev tovarštva. Ustrezajočo temu programu bo obl. šol. inšpektor g. Senkovič namesto o domoznanstvu predaval o temi: Smisel in naloge osnovne in višje narodne šole. Poleg že objavljenih predavanj predava tudi gosp. prof. dr. Zgeč o metodah sociološkega raziskovanja otrokovega okolja.

Predavanja se bodo vršila v glavnem dopoldne, popoldnevi in nedelje bodo služili skupnim izletom v bližnje okolice, na Pohorje in Kozjak ter kohanju. Saj je znano, da se Maribor odlikuje po svojem najugodnejšem podnebnju kakor tudi po svojem najmodernejšem urejenim kopališču na Mariborskem otoku. Odbor P. C. se bo potrudil in storil vse, da bo tečaj za učiteljstvo čimboli koristen in prijeten.

Pedagoška centrala v Mariboru.

— Občni zbor Pedagoške Centrale v Mariboru bo v nedeljo dne 19. maja ob 10. uri v čitalnici P. C. na drž. učit. šol v Koroščevi ulici. Vsi člani, zlasti pa poverjeniki posameznih krožkov, oz. društev iskreno vabljeni. — Odbor.

— Zahvala iz ČSR. Na pozdrave 9 sreskih društev JUU z Masarykove proslave v Ljubljani, ki so bili naslovljeni prezidentu Masaryku v Prago, je prejelo JUU — sresko društvo v Litiji te dni naslednjo zahvalo čehoslovaške poslanika v Beogradu. — Poslanstvu Češkoslovaške republike u Beogradu čast je tumačiti Vam iskreno zahvalnost predsednika Češkoslovaške republike gospodina dra T. G. Masaryka na pažnji, koju ste mu pokazali prilikom njegovog 85-og rođendana. — Poslanstvo želi Vašoj kulturnoj delatnosti i u buduće mnogo uspeha te koristi i ovu priliku da Vas uveri o svom osobi tom poštovanju. — Za poslanika: Dr. Pirš.

— Izpit za sreskega šolskega nadzornika je po novi uredbi položil z odličnim uspehom g. Anton Skala, referent min. prosvete v Beogradu.

— Krško učiteljsko društvo. Prosimo vse člane dolžnike na članarini, da poravnajo čimprej svoje obveznosti. Redni člani plačajo

mesečno 17 Din, članice poročene z učitelji pa 7 Din. Nekatero šole so še vedno dolžne doplačilo po 1 Din od člana. — Obnem s članarino nakažite tudi po 2 Din od poslanih članskih legitimacij. Bodite točni in ne delajte nam težav. Odbor.

— »Kronika slovenskih mest«. Nedavno je izšla 1. številka te naše revije, ki po svoji vsebini in tiskovni opremi daleč prekaša vse zvezke lanskega letnika. Uprava revije nam sporoča, da bi proti primerni nagradi oddala poverjeništvu najraje med učiteljstvom. Kdor bi torej hotel sprejeti poverjeništvu Kronike za svoj okraj naj piše na naslov: Uprava »Kronike« v Ljubljani, mestno poglavarstvo.

— Kolo jugoslovenskih sester v Trbovljah priredi v dneih od 30. maja do 6. junija 1935 veliko razstavo, ki bo prikazala žensko delo v obrti, gospodinjstvu in umetnosti. S to prireditvijo bo združena tudi higienska razstava, ki jo uredi higienski zavod in zavod za zaščito mater in dece v Ljubljani. Razstava, ki bo zelo poučna in zanimiva, bo nameščena v narodni šoli v Trbovljah — trg ter bo poset brezplačen. — Ker so železniške zveze jako ugodne in vozi od postaje avtobus (po 1 Din za učenca), ki se na željo lahko rezervira pri tajništvu KJS, vabimo vse sosednje šole, da posejijo z učenci in učenkami višjih razredov našo prireditvev.

— Naznanilo in poziv. Načelstvo »Učit. doma« v Ljubljani obvešča učitelje - starše ki študirajo svoje otroke v Ljubljani, da bo s 1. septembrom 1935. otvorilo v svojem domu penzionat. Vanj bo sprejemalo dijake in dijakinje. Uprava bo skrbel za strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Cene zmerne. Načelstvo vabi ponovno vse one učitelje - starše, ki še niso priglasili svojih otrok, da to storo do 31. maja t. l. Po tem terminu bo načelstvo inseriral sprejem gojencev v dnevnih. Podrobna pojasnila daje načelstvo »Učit. doma« v Ljubljani, Franciškanska ulica 6.

Osebnne zadeve

— iNapredovali so učitelji(cc) v VIII. skupino: Modic Olga iz Puconcev; Pogačnik Stefanija iz Sele; Šušteršič Franja iz Zlogovne; Škilan Josip iz Studencev; Štrukelj Zofija iz Preddvora; Zorjan Justina iz Sv. Pavla; Vičar Franc iz Polenshaka; Vreže Jurij iz Soštanja, Janež Stanislava iz Sv. Lenarta; Kolar Marija iz Rečice; Jeraj Franja iz Radmirja, Križnič Josip iz Sv. Trojice; Visenjak Marija iz Sv. Lovrenca; v VII. skupino: Valenčič Milica od Sv. Florjana; v VI. skupino: Ogorelec Albin iz Ljubljane.

— i Preveden v IX. skupino: Wagner Ljubica iz Fare vasi.

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: I. F. iz Sv. J. o. P. I. Ročni katalog navaja, da je treba seznamu za periodične poviške priložiti priloge v dvojniki, sresko načelstvo pa je priloge v duplikatu vrnilo.

2. Kako je vpisati v izvod iz uslužbenškega lista oceno v svrhu napredovanja v višjo položajno skupino, če se pridobi pravica za napredovanje sredi šolskega leta; ali se naj vpiše kot zadnja ocena, ocena preteklega šol. leta, ali je treba zadnjo oceno izpustiti,

Prošnje za podporo se opremijo s podrobnimi podatki, tako, da morejo uradniki, ki odmerjajo podporo, to natančno odmeriti, ko imajo pred seboj jasno sliko o potrebah dotičnega kraja in o delovanju dotične prosvetne ustanove, ki je zaprosila za podporo za prihodnje oziroma tekoče koledarsko leto. Prošnji se priloži tudi približni proračun. t. j. izkaz dohodkov in izdatkov.

V prošnjah za podporo za predavalne namene se navaja:

- a) naslove nameranih predavanj ali učnih predmetov;
- b) imena predavateljev (učiteljev); pri tečajih za tuje jezike se točno navede strokovno znanje, usposobljenost in kvalifikacijo predavatelja ter učbenike po katerih se predavanja vršijo;
- c) število učnih ozir. predavalnih ur;
- d) izkaz posameznih honorarjev predavateljem;
- e) navedba, kdaj se bo nameravano izvršilo, ozir. ali gre za trajno ustanovo;
- f) ako je prošnja za ljudsko šolo, je prošnji priložiti njeno učno osnovo.

V prošnjah javnih občinskih knjižnic je navesti:

- a) izplačane občinske prispevke za poslednji dve leti (za vsako leto posebej);
- b) število vezanih zvezkov v občinski knjižnici in v drugih javnih krajevskih knjižnicah;
- c) število izposojenih knjig v preteklem letu;
- d) nagrado, ki jo občina daje knjižničarju, ako je knjižnica večja, je navesti nagrade tudi pomožnemu osebju;
- e) premoženjske razmere v občini in sestava prebivalstva po narodnosti in zaposelnju.

Prosilci izpolnijo tudi vprašalne formulare, katere jim da pripadajoči okrajni prosvetni odbor.

6. Spisek finančnih potreb za državljanško-vzgojne namene.

Krajevnim prosvetnim odborom (mestnim prosvetnim odborom) se priporoča, da

re, umetniške razstave in za razne druge temu podobne akcije, ako imajo ljudsko-izobraževalni namen;

g) za širjenje ljudskih publikacij, ki podpirajo ljudsko vzgojo v smislu citiranih zakonov;

h) za olajšanje študija knjižničarjev in drugih prosvetnih delavcev (za knjižničarske in izobraževalne tečaje);

i) za tečaje francoskega jezika.

4. Kdaj naj se pošiljajo prošnje za podporo.

Prošnje za državno podporo za označeno prosvetno delo, ki naj bodo preračunane za celo koledarsko leto naprej, je pošiljati vnaprej, a najkasneje do 31. marca. Korporacije, ki niso v določenem roku predložile svojih prošnji, morejo zaprositi za podporo do 30. septembra, vendar pa le za svojo ljudsko-izobraževalno akcijo drugega polletja tekočega leta. Le izjemoma se upoštevajo tudi prošnje, ki niso bile poslone v določenem roku, in to le v slučaju nepredvidenih ali časovno neobhodno potrebnih akcij.

Za ljudske tečaje francoskega jezika veljajo naslednji termini: za tečaje prvega polletja šolskega leta je predložiti prošnjo najkasneje do 30. septembra, za drugi semester pa mora biti prošnja v rokah ministristva prosvete najkasneje do 15. januarja.

5. Kako je opremiti prošnje za podporo. Prošnje za državno podporo za ljudsko-izobraževalne namene se pošiljajo vselej ločeno po stroki ljudsko-izobraževalne akcije:

1. ljudsko-izobraževalna predavanja;
2. vse umetniške vzgojne akcije;
3. knjižničarske zadeve;
4. kinematografske predstave;
5. učni pripomočki;
6. uspešno razširjanje publikacij;
7. vzdrževanje in urejevanje tečajev francoskega jezika.

Prošnje opremljene s pečatom prosvetnih ustanov podpisujejo praviloma le predsednik, tajnik in blagajnik.